

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— kor., negyedévre 3.— kor.
Vidéken: Félévre 9.— kor., negyedévre 4.50 kor.

Felolós szerkesztő:

MÓRICZ PÁL.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Dégenfeld-tér 2. szám. — Telefon 412. szám.
Egyes szám ára 4 fillér.

Debrecen hivatása a jövőben.

Miért kell itt elhelyezni a honvédkerületi parancsnokságot?

Mert érdeke magyarságnak, mint hadvezetőségnek!

Irta: Móricz Pál.

Debrecen, október 25.

A „Debrecen“ pénteki számában egy nagy tervről emlékeztünk meg. Már a tervnek a felemlítése is nagy érdeklődést és szenzációt keltett különösen katonai körökben, amidőn felvetettük, hogy az illetékes hadvezetőség egy új honvédkerületi parancsnokság felállítását szervezi; sőt ennek a VIII-dik honvédkerületi parancsnokságnak az esetleges székhelyéül már ki is szemeltek két várost, Debrecen és Nagyváradot. E két város közül az egyikben helyezik el a kerületi parancsnokságot.

Mi nem szenzációhajhászásból adtuk közre ezt a nagyjelentőségű hirt! Ámde Debrecennek, Debrecen nagy magyar vidékének érdekében

nem is elégszünk meg azzal az eredménnyel, hogy szélesebb körben feltűnést keltett a hírünk.

Mi a sikerért, e város fejlődéséért, a magyarság nagy érdekeiért lépünk mindég és léptünk most is sorompóba. Azért hívjuk fel most is idejekorán a város, országgyűlési képviselőink érdeklődését és eslekvőerejét a nagyjelentőségű körülményre, az új honvédkerületi parancsnokság szervezésének és székhely megválasztásának a körülményeire.

Ugy a magyarság, mint a hadvezetőség érdeke egyenlően követeli, hogy ez az új honvédkerületi parancsnokság Debrecenben állítsák fel. Hiszen a hegyektől csenevész hegyi néptől környezett Nagyvárad katonai szempontból is rég elvesztette azon jelentőségét, amely miatt századokkal ezelőtt „Erdély kulcsának“ nevezték.

Nagyvárad, dacára a benne lüktető élénk és örvendetes életnek, hatalmasabb aranyu fejlődésre már aligha lesz képesebb! Az idők folyamán visszamarad a másodrendű vidéki városok sorában. Másként

vagyunk Debrecennel, mely a szunyadozásából már felébredt és teljes erkölcsi, mint vagyoni őseréjével még csak most kezd kibontakozni! Dicsékvés nélkül mondhatjuk, máris meglepő és hódító ezen erő kibontakozása, mert Debrecen ereje nem egy jófejkvésű vidéki városnak az ereje! Debrecenben az egész Nagykunság, Hajduság, Szabolcs, Szatmár, Heves és Bihar szinmagyarságának (ennek a páratlanul kiváló és pompás katonaanyagának!) az erői, az eszményei összpontosulnak, mintahogy egy hatalmas agyban összefutnak az óriás testnek együtt érező, együtt működő idegszájai.

Éppen ezek miatt volt már a multja is nagy Debrecennek; de éppen ezeknek az alapján épül meg a jövője is, amely ezt a várost a magyarság vezető, elsőrendű városává fogja emelni. És mivel a józanul megfontolt hadvezetőségnek is tisztában kell lenni Debrecen ezen jelentőségével és megközelíthetetlen tulsúlyával a szomszédos eleven kis testvér Nagyvárad felett, hatóságunk, városunk és a környék kép-

FEKETE nyakkendői a legszebbek.

Ady Endréék Debrecenben.

(A „Nyugat“ íróinak diadala.)

Ady Endréék debreceni bemutatkozását nem előzte meg nagyhangú reklám. Néhány nappal még a választási izgalmak kötötték le az érdeklődést! Rövidke, nem mindég elfogulatlanul szerkesztett néhány hírből, az utolsó napra hagyott néhány már részletesebb és melegebb közleményből értesült csak közönségünk, hogy a „Nyugat“ író gárdájának néhány kiválósága Ady és Ignotus vezetésével lejön Debrecenbe bemutatkozni. Alig három nappal adtuk közre az első értesítést és éppen ezen körülményekben rejlik Ady Endréék hódításának a jelentősége.

Vasárnap délelőtt, a „Nyugat“ matináján, a legkülönfélébb rendű, rangú hallgatósággal zsufolásig megtelt a Royal-szálló pompás diszterme! Különösen a hölgyközönség jelent meg tüntetően nagy számmal, hogy lássák a nagynevű „Ignotust“, akinek a neve már egy fogalom, fogalma a mélyen szántó európai műveltségnek és finomult mesteri izlésnek a mi lázas irodalmi küzdelmeinkben! Hogy mennél többen legyenek tanúi, egy debreceni ifju tehetség Tóth Árpád szárnybontásának a szülőföld kövér levegő-

jében! Hogy megösmérjék, megszeressék azt a Móricz Zsigmondot, aki egyetlen első könyvével a legelső magyar írók sorába emelkedett, de nem a szónak köznapri értelme szerint, hanem valóságban a zseninek világát átölelő tehetségével. Végül hogy szembe nézzenek azzal az Ady Endrével, akinek nevét annyian dicsőítik az ócsárlókkal szemben; mert az ő nevéhez fűződik werklis-mádon kezelt, eltespedt irodalmi életünknek fel-frissítése, mondjuk ki — reformációja! Mert bárki bármit is mondjon Adyról, Ady Endre volt az, aki a maga vulkánikus erejével képes volt a magyar irodalom megmerevedett, a nagyképu maradiságnak hideg levegőjétől befagyasztott jégtengerét folyó lávává olvasztani, feléleszteni!

És azok a sok százak, akik innét Debrecenből összesereglettek a hitében és tehetségében erős ifju apostol seregnek meghallgatására, nem távoztak csalódottan innét. A megértés örömtüze ragyogott a szemekből, mert a hallgatóság lelkében is felgyuladt az a hit, az az ellenállhatatlan erő, mellyel Adyék eszményeiket hirdetik, mellyel Adyék irodalmunknak, szellemi előhaladásunknak új jövőjét, a világhaladásának megfelelő jövőjét alapozzák.

Adyék debreceni sikereikről ha beszél-

nek, elmondhatják: — Jöttünk, meghallgatattunk és győztünk!

Olyan ember mondja, írja ezt, aki nem egyszer állott szemközt Ady Endrével a harci újságírás porondján.

Nagy és gyönyörű közönség előtt mutatkoztak be Adyék a Royal disztermében. Az irodalombarát közönségnek színe-java egybesereglett itt. Sajnos, nem adhatunk részletes tudósítást a mindvégiglen nagyhatású és fel-feltörő tetszéssel kísért felolvasásokról, ámde birjuk kiváló íróvendégeinknek az ígérését, hogy felolvasott dolgoikból a „Debrecen“ tárcarovata részére is adnak le közleményeket. Ezt a hirt örömmel jelentjük be olvasóinknak. Pár vonással pedig kedves íróvendégeinkről adunk vázlatrajzot.

Elsőnek „Ignotus“, a „Nyugat“ főszerkesztője lépett az emelvényre. A felolvasóasztal mellé. Törékeny kis testben nagy tudás, nagy lelki erő, áttekintő és átfogó ereje a haladó korszellemnek. Okos, eleven szemében, mozgékony arcában van valami lebilineselő az ifju Heinéből, de annak a szilajsága, szertelensége nélkül. Hangja kellemes! Szavai aranyban, ezüstben gazdagok! Gyémántkövekben sem szegény! Azért nagy-

Világhírű „habig“ kalapok Aszmann Ferencz
uridivat üzletében, városházzal szemben.

viselőinek, ezen hatalmas erejű, számu, vagyonszínmagyarság minden hivatalos és társadalmi érdekelt-ségének haladéktalanul talpra kell állani, egyesült erővel ki kell vinni (mert kivihető, hisz katonák is rokonszenveznek az eszmével!), hogy a szervezendő új honvéde-riületi parancsnokság Debrecenben állítsák fel.

Hirek a válságról.

Khuen-Hedrváry és a független-ségi part.

Budapest, október 25.

A politikai világban a legnagyobb rend uralkodik. A miniszterek elutaztak, a párt-körök üresek, csak néhány politikus sétál a Kossuth Lajos-utcában, ahol most leginkább a függetlenségi kormányt tippelik. Az utóbbi napokban erősen növekedtek a függetlenségi párt kormányra jutásának az esélyei és vannak beavatott politikusok, akik nagy fogadásokat ajánlottak arra, hogy november 15-ig Kossuth lesz a miniszterelnök. Ezt a kombinációt pedig arra alapítják, hogy Andrásynak lehetetlen még ki-ebbségi kormányt is alakítania.

— Kisöppörjük az első nap a parlament-ből — mondotta egy agilis bankos képviselő. — Szeretném látni, hogy Andrásy az ő 60—70 emberével miképp tud megállani velünk szemben, akik a függetlenségi balpártakkal 300-an vagyunk a Házban. Még szóhoz sem fog jutni. Ha pedig új választást kísérel meg, úgy hirmondó se jön vissza a 67-esekből.

A Déli Ujság mai száma bécsi táviratot közöl, amely hírül adja Khuen Héderváry Károly gróf meghívását az uralkodóhoz. Ezt a hírt a nemzeti társaskör beavatottjai megerősítik és kiegészítik azzal, hogy Khuen gróf a békés kibontakozást a függetlenségi párti kormányvállalásával tudja csak elképzelni.

A függetlenségi párt egysége mellett demonstrál különben az a nyilatkozat, amely „mérséklettel” vádolt Nagy Emil képviselőt, kijelentvén, hogy hiv marad Kossuthnak s nem megy a 67-essel. — E nyilatkozat erős bizonyossága, hogy a függetlenségi part valamennyi tagja Kossuth—Just mellett tömörül.

zolás, tulzás, piaci hatáshajhászat nincsen az előadásában, mintha minden gondolatát sey-mes tündérfajtyolon keresztül villogtatná meg előttünk, olyan az előadása.

Azonnal megereszük, azonnal megá-juk, hogy ez az ember nem közönséges ember! Ennek ám van mondanivalója! „Ignotus” a „Nyugat” írói gardájának a zászó-bontásáról, a gardát érő tamadásokról beszélt leköltőben. És Ady irányának a jogosultságát nagy tudással bizonyította be, irodalmunk mitjából merített érdekes példák! Ezek a példák meggyőzők voltak. Ez az előadás nagyterű irodalomtörténeti tanulmánynak bevalt; meggyőzte még az elfogunabb hall-gatókat is, nem a magyarság ellen, hanem a magyarság emelése érdekében és nagy cé-jával indították meg Adyék az újítás harcait, amely ilyen igehirdetők mellett — nem ket-kedünk benne! — győzelemmel fog végződni! Győzelmével az előre-őrő ifju Magyarorszag-nak! Bármiként, bárméddig morogjanak is azok, akiket kényelmekben, irodalmi hitbizo-mányoknak zavarialan elvezetésében habori-tott meg, szoritott félre a megifjulas Majus hónapjának ezen gyöngyvirágos, ragyogó arcu serege.

„Ignotus” után a szurós fekete szemű,

A debreceni nagy-gyűlés.

Az önálló magyar bank mellett.

Nagy az érdeklődés.

Debrecen, október 25.

Még csak néhány nap és Debrecen város egy országos nagy jelentőségű hazafias mozgalomnak lesz a színhelye. A debreceni és hajdúvármegyei függetlenségi és 48-as Kossuth párt vezetőinek, vezetőségeinek, képviselőinek kezdeményezésével f. hó 31-én több vármegyék függetlenségi pártjának a részvételével s mintegy 40 igaz függetlenségi képviselő jelenlétében tartjuk meg ezt a nagy-gyűlést. A gyűlés iránt mindenfelől nagy az érdeklődés, ezt a lelkes érdeklődést bizonyítják az itt következő újabb hireink és jelen-téseink is.

Jönnek a szabolcsi kurucok.

Szabolesvármegye függetlenségi és 48-as pártja Hrabovszky Guidó dr. orsz. képviselő elnöklésével gyűlést tart f. hó 26-án kedden d. e. 10 órakor, melyen megbeszéli az október 31-iki népgyűlésen való részvétel ügyét. Hrabovszky Guidó dr. ezenkívül körlevélben felhívta a vármegyében levő összes kerületek függetlenségi pártjait, hogy maguk körében szintén tartsanak gyűléseket és a nagygyűlésen vegyenek részt testületileg.

A szoboszlóiak nagy küldöttsége.

A hajdúszoboszlói függetlenségi és 48-as párt nagy választmánya október 24-én, azaz vasárnap délelőtt 10 órakor a függetlenségi és 48-as Kossuth-kör nagyteremben gyűlést tartott, melyen a választmány tagjai teljes számban megjelentek.

Tárgyul volt kitzúve a debreceni és hajdumegyei és függetlenségi és 48-as párt által az önálló bank mellett Debrecenben október 31-én délután 2 órakor tartandó országos jellegű népgyűlés meghívójának bemutatása és ezzel kapcsolatos intézkedések meg-tétele.

Adám János pártelnök előadta, hogy mely kötelességei vannak a pártnak most, mikor a politikai helyzet annyira zavart és feszült.

Bor János pártjegyző felolvasta az intézőbizottság javaslatát s a küldött meg-hívót.

Erre egyhangulag, nagy lelkesedéssel határozatba ment, hogy a párt 100 tagu kül-

döttséggel képviselteti magát a debreceni gyűlésen s ezenkívül az önként jelentkezökhöz felhívást bocsát ki.

Szoboszlóról 200-an jönnek legalább is be a tüneményes gyűlésre Debrecenbe.

A deputációt Hetey Ignác, a függetlenségi kör elnöke, Oláh Miklós, a Kossuth-kör elnöke, Adám János pártelnök, Szécsy Miklós, Padrah Sándor, dr. H. Kovács Balint, a függetlenségi part társelnökei, továbbá Pénztáros István, Magyar Imre, Horogh Sámuel, G. Kiss Gábor olvasóköri és Székely Sándor ipartestületi elnökök fogják vezetni.

Jön az egész hajduság.

A hböszörményi ujság jelenti Hajduböszörményi pártunk 400 taggal, Hajdunánás 200 taggal, Hajdorog 100 taggal, a nádudvari kerület 350 taggal fogja magát képviseltetni, Hajdúhadházzról 100-an mennek. A szoboszlói part holnapi gyűlésén határoz. — Szoboszlóról szinte nagy deputáció megy, ugyszintén Balmazújvárosról.

A népgyűlés elő-készítése.

A debreceni és hajdumegyei függetlenségi és 48-as pártok népgyűlés rendezé-ékészítő bizottsága október hó 27-én d. u. 3 órakor a függetlenségi-kör helyiségében ülést tart.

A VÁRMEGYÉBŐL.

Megyebizottsági tagválasztás Hajdúszoboszlón. Mint tudósítónk jelenti, vasárnap zajlottak le Szoboszlón a megyebizottsági tagválasztások a télen elhalt Adler Samu és Adám Mihály biz. tagok helyére. Különösen nagy érdeklődés nyilvánult az első kerületben, hol Fehér Gábor lapszerkesztő már egy hónap óta izgatott maga mellett, noha a közönség pártkülömbőség nélkül Pénztáros István városi főjegyzőt jelölte. E jelölést a függetlenségi és 48-as párt is teljes erejével támogatta, annyival inkább, mert Pénztáros főjegyző a pártnak hű tagja, egyik jegyzője; a VII-ik tizedbeli olyasókörnek elnöke és minden kulturális és társadalmi mozgalomnak tevékeny munkása, élettel telke. Hogy régebben be nem választották, annak az ő ismert szerénysége az oka. Fehér Gábor szerkesztő azzal korteskedett maga mellett, hogy a városi közgyűlés által

mégis szelid arcu, fiatalos félszégben is kedves ifju poétát, a debreceni származásu Tóth Árpádot ünnepelte a közönség.

Ennek a fiatal embernek a lelkéből még nem égett ki a hit. Hite az örökszép, az örök ifju költészetben. Hangjain lágy érzések reszkettek, mint mikor harmatos mezevirágon a kékestű kis pillécske meglibbentü szárnyát és szárnyacskaiban him-pora a viragra verődik. Ilyen bájjal hatottak még a szokatlanabb tárgyú költeményei is! Midőn pedig „szokatlanról” beszélünk, nem a Tóth Árpád költészetének, tehetségének lekicsinyítését célozzuk ezzel! Mert ha egyik-másik hangja, szímfestése ma meg szokatlannak tetszik, tetszett is, ez az igazi költészetnek, az igazi tehetségnek értékebel mit sem vonhat le. Már pedig a Tóth Árpád költészete igazi költészet, tehetség, igazi tehetség! Egykor még a debreceniek is büszkék lesznek a nevére. Most is valóságosan elbájozza a közönséget.

Szeretném a tollamat kissé megpihentes-tetni. Kemény tuskó az én Móricz Zsigmond barátom, többet mondok: rokonom — tehetsége előttem.

Sok szóra nincsen terem, keveset mon-

dani meg ilyen emberről nagyon nehéz; mert Móricz Zsigmond a legnagyobb arányu és legeredetibb írói tehetségek egyike, akivel ideoig szembe kerültem. Széles homloka, mongolos arcesontjai, életderűtlő mosolygó kékszeméi, oldalt simított dus barna haja, meglehetősen vastag, szőke bajusza zömök magyar termete Arany Janosra emlékeztetnek, amde a nagy „hajdu poétának” a nehézkessége nélkül! Lekeben olyan új színekkel, olyan új hangokkal, olyan lüktető léttel, olyan a föld népével együtt érző szeretettel, és az alkotó zseni határozottságával van tele, a mely gazdaságban benne látjuk, benne érez-zük a magyar nép lelkét, minden kincsét erdőink bugásától, délibábos pusztáink szél-sirámtól, a folyó nádásának halkfájdalmas zugásától, mintegy égit ható daltól megénekelve.

Móricz Zsigmond „Márkus” című elbeszélését olvasta fel a furfangos vén harangozóról, meg a vén falusi tiszteletesről, akik az egyház szolgálatában együtt öregedtek meg, akik közül a vén zsugori harangozó, a saját vagyonából, igen fortélyos, igazi paraszti észjárással biztosított magának penziót.

Móricz Zsigmond mesteri leírásával, történetének a lélekig ható tanulságaival, az

Bloch: Korunk nemi élete

ára kötve 16 korona. 2 koronás havi részletfizetésre megszerezhető

Hegedűs és Sándor könyvkereskedésében Debreczen, Kossuth-u. 11.

egyhangulag megszavazott 6 állami elemi iskolának felépítési költségét nem kell megszavazni. Ő sem szavazza meg. Ezt a szándékát el is érte, mert okt. 17-én a városi közgyűlés csekély számban jelenlevő tagjai minthogy az ügy nem volt kellően elkészítve, három szótöbbséggel a városi nagy kölesön ügyét leszavazták. Ezt nagy dolognak tüntették föl, azonban a nép maga másként gondolkodott, mert a megyebizottsági tagválasztásnál egyszerűen leszavazta Fehér Gábort. Beadatott az első kerületben 284 szavazat. Ebből Pénztáros István főjegyző 213, Fehér Gábor 71 szavazatot nyert s így Pénztáros István lett a megyebizottság tagja. A harmadik kerületben csekély volt az érdeklődés, 48 szavazat lett beadva. Ennek legnagyobb része Csiha Márton adóügyi jegyző, a függetlenségi és 48-as párt jelöltje s szinte egyik jegyzője kapta és így kétszeres többséggel ő lett beválasztva. Mindkét megválasztottban tevékeny egyént nyert a törvényhatóság.

Szoboszló a debreceni muzeumnak. — A hajdusoboszlói ref. egyháztanács Bélteki Lajos lelkész és Fekete Sándor főgondnok elnökelete alatt gyűlést tartott. A ref. egyház tulajdonát képező s az 1660 ik évből származó elhasznált, de díszes művészi kivitelű urasztali két ezüst pohár egyikét a tulajdonjog fentartásával a debreceni városi, másikát az országos iparművészeti muzeumban Budapesten helyezik el azzal a kikötéssel, hogyha városukban muzeum létesülne, azok visszaadandók.

A sámsoni titokzatos eset. Báthori Gábor hajdusámsoni lakost tegnap eszméletlen állapotban lelték az utcán. A valószínűség szerinti verekedés áldozatát a debreceni közkórházba szállították teljesen szétrozsolt koponyájával, hol még most sem tért eszméletre. Életben maradásához nincs remény. A esendőség nyomozza a tetteseket.

Az öngyilkosság áldozata. Kapussy Mihály hajduböszörményi lakos, ki mint akkor megirtuk öngyilkossági kísérletet követett el, ma lőtt sebébe meghalt. Az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

egészen átömlő derével, többször megkacagattatta, majd könnyekig elérzékenyítette hallgatóit... Mindenki megérezte, hogy itt rendkívüli embernek rendkívüli értékű alkotását élvezte.

Utójára Ady Endre, a harcias és esüggelhetetlen ifju vezér maradt. Az ilyen barna arcokat, az ilyen lángoló szemeket nem szoktuk soha felejteni, ha csak egyszer is találkoztunk velök az életben!

Adynak már a fátyolozott, bugó hangjában van valami, ami a szívünkbe markol, ami a közönyből felrzza a legfásultabb lelket is... Mert Ady Endre azok közé a választottak közé tartozik, akivel ha együtt tartunk, ha ellene vagyunk, de foglalkozunk kell.

Sokan föltre ismerhetik, sokan kövel is dobálhatják, de ki egyszer megértette, de ki egyszer táborába szegődött, holtiglan kitart mellette. Sok vonás van Adyban a „császár”-ból, Nagy Napoleonból. Hajthatatlan a harcban, de feltudja magához emelni az utolsó közkatonát is! Vezérségre, diadalmas harcok megvívására, új eszmék hirdetésére teremnek az ilyen tehetségek, ilyen rendkívüli bizalommal és hivatás tudással acélozott te-

Bizottsági tagválasztások a megyében. Tegnap voltak a megyében a bizottsági tagválasztások. Megválasztottak Hajdusámsonban Ethey János, Hamra László, Hadházi Imre és M. Csire János. Dorogon: Farkas Géza helyére Pogácsás Illés 155, szóval Tóth István 93 szavazatával szemben. Püspökkladányban Hágyen Sándor helyébe Pongrácz Gézával szemben Kéry Lajos főbíró.

Fiu az apja ellen. Tegnap estefelől Hajdu Hábort hajduhadházi lakos kiment fiával — Gáborral — a tanyára. Utközben összeszóllalkoztak és az összeszóllalkozás hevében a fiu egy éles kaszával apja felé sujtott. A kasza lebasította id. Hajdu Gábor arcáról a húst, ki oly nagymérvű vérvesztést szenvedett, hogy állapota válságos. A hajduhadházi esendőrőrs a nyomozási eljárást megindította.

Szívszélhűdés a boglya mellett. Király Antal 59 éves hajduszóváti lakos látogatába jött testvéréhez Vámospércsre. Ma reggel kiment az udvarra és ott a szénaboglya tövében rosszul lett és lefeküdt. A keresésére indult hozzátartozói halva lelték meg. Az előhívott orvos agyszélhűdést állapított meg.

Irodalom, művészet.

Kazinczy Ferenc emlékűnepe. Fényes irodalmi ünnep folyt le tegnap Kassán. Kazinczy Ferenc emlékezetét újította fel a kassai Kazinczy-kör a nagy író születésének 150 ik évfordulója alkalmából. Az emlékezésedet a M. T. Akadémia elnöke Berzeviczy Albert mondotta. Majdnem minden irodalmi társaság képviselt küldött az ünnepre, a debreceni Csokonai-kör Révész Kálmán esperest, a debreceni származású egyházi író és tudóst kérte föl a maga képviselésére.

Colbertson és Kubelik mérközése. A debreceni hangversenylátogató közönségnek mindjárt a mostani szezon kezdetén egy ritka művészeti eseményben lesz része: egy valóságos művészi párbajban, amelyet Debrecen város közönsége előtt Colbertson és Kubelik hegedűművészek fognak vivni a világmesteri címért. Ugyanis ez év október havában mindkét művész közel egymásután hangversenyt ad Debrecenben. — Kubelik hangversenye már folyó hó 22-én megtörtént, a Colbertsoné pedig 27-én lesz meg. A debreceni közönségnek így alkalma lesz ösz-

hetségek! És bárha maga belépusztul is, miután Adyt meghallgattam, az én lelkemnek a benyomása az, hogy Ady illetőleg az Ady által képviselt új irány küzdelme ugyan megfogja változtatni irodalmunk mostani képét, hangját és színeit, a görögtűzfényben és puffogatásban tetszelgő, visszamaradt ósdi irányt ugyan elfogja söpörni! Ámde, hlsz az életben is lomtarba kerül minden, ami idejét multa. És ha lesüppednek is egyes cifra oszlopos sirok, magját, termőkéességét veszíti is némely sokáig kedvelt virág, azért minahogy a magyar nép élni fog, úgy a magyar népköltészet virágai is örökön virulni fognak.

Csakhogy az Ady Endre kezdeményezésével színekben, fajokban, erőteljességben még gazdagabb lesz ez a drága bokréta.

Az is bizonyos, hogy Ady Endre vasárnap felolvasott költeményeivel az én lelkemhez is hozzáférközött, az én egyszerű lelkem is kiérezte az eljövendő igazságokat, az ifju erőt belőlük az Ady lelkében átviharzó szélvész sirámain keresztül is. *Móricz Pál.*

szehasonlítást tenni és egyben ítéletet mondani a versengő két művész játékáról, — sőt azt is eldönteni, hogy ez a felettöbb érdekes művészeti esemény éppen Debrecenben játszódott le, amelyhez Kubeliket annyi kellemes emlék köti s amelynek Kubelik polgára is. Debrecenben természetesen érthető kíváncsisággal várják most a fiatal Colbertson bemutatkozását annyival is inkább, mert Colbertson a szomszédos alföldi városokban már mindenütt a legteljesebb sikereket aratta,

A debreceni Petőfi-kiadás és a Petőfi-ház. Arról a Petőfi-kiadásról, amelyet Kardos Albert rendezett sajtó alá és amely csak a napokban jelent meg a debreceni Hegedűs és Sándor-cég kiadásában, nagy elismeréssel nyilatkozik Kéry Gyula, a Petőfi-társaság titkára és a Petőfi-ház igazgatója. Ugy nyilatkozik róla, hogy ez valóban ügyelmet érdemel a népies kiadások sorában és hivatva van a Petőfi-kultusz terjesztésére. E végett mindjárt meg is rendelt a kiadónál több példányt, amelyeket a Petőfi-házban fognak árusítani. A Petőfi-házat különben f. évi november 7-én nyitják meg nagy irodalmi ünnepel.

Szilassy Etel megmérgezte magát.

Szenzáció, miről Debrecenben nem tudtunk.

Debrecen, október 25.

Megdöböntő hirt közlünk a közönséggel. Megdöböntő hírét annak, hogy Szilassy Etel, a Zilahy társulatának egyik kiválósága, a színházlátogató közönségnek már is becézett kedvence — *megmérgezte magát...*

Nehogy azonban a közönséget sokáig izgatottságban tartsuk, kijelentjük, olyan szenzáció ez, miről mi legközvetlenebb, érdekelt debreceniek nem tudtunk! Egyik vidéki laptársunk regényes részletekkel is gazdagon megspékelve röpitette világgá ezt az idegesiklandó szenzációt, a mely — hál' Istennek! — nem igaz!

Nem igaz! Nem is volt igaz sem, mert amikor ez a riasztó hír a távol vidéki laptársba megjelent, a mi bájos és kedves szubrettünk üde kedve, hamvas művészettel és hódító trikóban igézte, szórakoztatta a debreceni közönséget a — „*Mulató Istenek*”-ben.

A kacsa hirnek, mely utóvégre mint reklám hír is kitűően bevált, mégis volt egy tragikus részlete. A fővárosban időző Zilahy Gyula színházlátogató figyelmét felhívta egyik ösmerőse erre a közleményre! Zilahy persze megdöbönt, megrémült s azonnal sietett a telefoni összeköttetést kikérni színházi irodájával:

— Irmay! Hát igaz?.. Megmérgezte magát Szilassy? Borzasztó! Részleteket kérek! Részleteket!... Vagy talán már meg is halt?

Irmay beleköhintett a telefonkagylóba:

— De, kérem igazgató ur... Nincsen semmi baj! Éppen most

Menyasszonyi ékszerek

==== pazar választékban, legolcsóbban ====
Löfkovits Arthur és Társa
 czégnél, DEBRECEN, Piac-utca 38

tapsolták ki a „Mulató Istenekben“ játszott szerepéért...

— ... a meglepődött titkár még néhány érthetetlen szó töredéket hallott Budapestről!... Hiában várt több kérdést! Mert az összeköttetést szétkapasolta Budapest...

A bájos szubrette pedig elmondhatja:

— Valóban sohse tudhatom, hogy az ujságírók jóvoltából mire ébrednek fel?

UJDONSÁGOK.

Celbertson Sasa megérkezett.

Szerdán fog lefolyni a „Bika“ disztromében az a szenzációs zenei hangverseny, amely alkalommal Celbertson Sasa a világhírű hegedűművész mutatkozik be a debreceni közönség előtt. Három nagy művész Kubelik, Colbertson, Vecsey közel egymásután tartják meg hangversenyüket, így a debreceni három nagy hangverseny elő az egész művelt világ nagy érdeklődéssel tekint.

Colbertson Sasa fiatal hegedű óriásnak édesapja, anyja, impresszáriója és egy kozák inas kíséretében még az esteli vonattal kellett volna megérkezni, de csak édes anyja és impresszáriója érkezett meg. Az ő elmaradásuknak érdekes története van.

Munkatársunk meginterjúvolta Dunkl Norbert impresszáriót, aki a következőképpen mondta el elmaradásuknak okát:

— Nagyváradon Sasa ebédelni vitte el inasát, de oly otthonosan érezték magukat, hogy lekéstek a vonatról. Sasa, édesapja és a kozák így a fél három óras vonattal érkeznek Debrecenbe és a Bika szállodában fognak megszállni. Sasa különben nagy ambícióval jön Debrecenbe — folytatta beszédét az impresszárió — mert tudja, hogy a fellépése mérközése lesz Kukulikkal.

Sok érdekes dolgot beszélt még el Dunkl Norbert impresszárió, Ábrányi Kornél sógora, amelyekre még vissza fogunk térni. (n. f.)

Oláh Károlyék Pozsonyban.

A Thaly hagyaték átvétele végett.

Egy pozsonyi ujság elismerése.

Röviden megemlítettük, hogy Oláh Károly kultur-tanácsos és Zoltai Lajos városi muzeumi őr Pozsonyba utaztak, Thaly Kálmán hagyatékának leltározása és átvétele végett. Ebből az alkalomból a pozsonyiak kiváló magyar ujságja, a „Nyugatmagyarországi Híradó“ a következő szép elismeréssel nyilatkozik az ott időzőtt Oláh Károlyékról:

„Oláh Károly városi tanácsos és Zoltai Lajos városi muzeumi őr Debrecenből tegnap utaztak el városunkból. Ugyanis, mint már pár nappal ezelőtt jeleztük, a boldogult Thaly Kálmán hagyatékának leltározásánál való részvétel végett jöttek Pozsonyba. Thaly Kálmán tudvalevőleg igen sok szép és értékes emléktárgyat hagyományozott az ő szeretett Debrecen városának, amely őt három évtizeden át mindig lelkesedéssel küldte volt az országgyűlésbe. Thaly egy külön ajándékozás oktatban intézkedett a Debrecen városának hagyományozott emléktárgyairól. Debrecen éretnél maradandóbban óhajtja megörökíteni Thaly Kálmán emlékét. Tudniillik

az ottani muzeumban egy külön szobát fognak berendezni az ő emlékére, amely az ő nevével lesz elnevezve és csupán csak azokat a tárgyakat fogja tartalmazni, amiket ő hagyományozott és amik ő reája vonatkoznak. Ez a szép és nemes idea Oláh Károly városi tanácsostól származik, akinek máris igen sokat köszönhet Debrecen város kulturális élete és aki egyike azoknak, akik Debrecenben a legbecsültebb és tiszteltbb tevékenységet folytatják. Oláh Károly a pozsonyi előkelő magyar társadalomban is nagy rokonszenvenek örvend és így legutóbbi ittidőzése alkalmából is állandó figyelem tárgya volt. Oláh Károly sem időt, sem fáradságot nem kímél, hogy a Thaly-szobát minél jobban berendezhesse és evégből tárgyalásokat folytatott az örökösökkel, akiknek legtöbbször máris beleegyezett abba, hogy az ősz kuruc emléktárgyai és szobájának berendezése egy helyen gyűjtessék egybe.

Zoltai Lajos muzeumi őr, akinek neve igen jó hangzású a szakirodalomban, nemcsak igen sikerült fényképfelvételeket készített Thaly lakóházáról és lakásának egyes helyiségeiről, hanem odaadó buzgalommal egyes dolgokat le is rajzolt, továbbá pontosan feljegyezte Thaly dolgozószobájának a berendezését, hogy az majdan a debreceni városi muzeumban ép úgy legyen elhelyezhető.

Oláh Károly és Zoltai Lajos vasárnap érkeztek haza. Oláh Károly a tanács mai ülésén referált a pozsonyi utról. A Thaly-szoba számára odaadó emléktárgyakra meggyeztek a családdal s azokat a városnak a hagyaték átadása után megküldik. Gr. Apponyi Albert beszédét, melyet Thaly fölött tartott, a tanácsnok már most magával hozta s azt a városi muzeumban helyezik el.

Eljegyzéséről ment a halálba.

Egy vasuti tisztviselő halálos balcsese.

Debrecen, október 25.

A tegnap hajnali órákban halálos vasuti szerencsétlenség történt Vámosperes állomásán.

Reggeli fél 4 órakor szolgálatot teljesített Faragó Gyula államvasuti hivatalnok és épen egy hivatalos iratot akart a vonatkísérőnek feladni a sebességét meglasztító vonatra, midőn — valószínűleg hosszú köpenytől akadályozottan eleszott — és a lassított menetben haladó vonat kerekei alá bukott. Noha a vonatot azonnal megállították, a kocsi alól már csak összeroncsolt holttestét húzhatták ki a szerencsétlen hivatalnoknak.

A vonat kerekei a fejét a felismerhetlenségig összezúzták és mind két lábát is elvágta. Faragónak, aki még élt pár pillanatig.

Az állomás perronján délelőtt 11 óráig egy vászontakaróval leborítva kint hevert a szerencsétlen véget ért vasutas holtteste, míg nem a esendőrök megérkeztek. A esendőrök azonnal megindították a nyomozást, de még eddig nem sikerült a szerencsétlenség okát tisztázni. — Nagy a valószínűség, hogy saját vigyázatlanságának esett áldozatul a hivatását mindenkor pantosan és lelkiismeretesen teljesítő hivatalnok.

— A szerencsétlenség híre mély részvételt keltett a debreceni közönség körében is; mert Faragó Gyula éppen vasárnap délben tartotta el-

jegyzést — Debrecenben — Löblö-vits Erzsikével és így valósággal az eljegyzéséről ment a halálba ..

— **Lóránt József súlyos beteg.** Loránt József volt hírlapíró kollégánkat, most gázgyári tisztviselőt súlyos betegség gyötöri hetek óta. Tüdő- és mellhártya gyuladást kapott s állapota az éjszaka nagyon válságosra fordult, úgy hogy délelőtt beszállították a kórházba. Loránt József iránt általános a részvét.

— **A „30 éves“ tűzoltó temetése.** Vasárnap délután egy érdekes polgárt, hasznos polgárt kísérték ki bajtársai a Kossuth Lajos utcai temetőbe. Szkvir Demjén polgártársunk 30 évig volt a debreceni tűzoltó egyesületnek működő tagja. Harmine éven át önfeláldozással szolgálta Debrecen város polgárságának vagyon és életbiztonságát és mint őrsparancsnok hunyt el. A piac-utcai Seffer házból, ahol is az ősz Könyves Tóth Kálmán ref. lelkes tartott megható gyászbeszédet, temették el az érdemes tűzoltót. — Temetésére a teljes tűzoltó tisztikar, egy szakasz tűzoltóval kivonult Szikszay Gyula főparancsnok és Publíg Ernő helyettes parancsnok vezetésével. — Az őrsparancsnok halottas kocsija mellett 6 égő faklyás tűzoltó lépkedett. Az őszi délután mindenütt részvétet és érdeklődést keltett a gyászmenet! Mi pedig a közhasznu, de zajtalan érdemnek elismerésével bucsuzunk a boldogult Szkvir Demjéntől, aki harmincz éven át oly hiven szolgálta városát és a tűzoltó testületet.

— **A kitüntetett Vilmos-huszárok.** Ő felsége megengedte, hogy a következő 7. cs. és Vilmos német császár és porosz király nevét viselő huszárezredbeli tisztek, u. m. Schwarzenfeldi lovag Schreiber József őrnagy a porosz kir. vörös sasrend 3 osztályát, chernelházi Chernel Győző es. és kir. kamarás, keresztényszigeti Toepke Erik és nedeci Nedeczky Ferenc századosok a porosz kir. koronarend 3. osztályát, Manasteriotti Ferenc százados a porosz kir. vörös sasrend 4. osztályát, báró Schell Ernő, Pákos Páscay Kornél főhadnagyok a porosz kir. vörös sasrend 4. osztályát, Bassenheim-Borheimi báró Waldbott Kelemen, Telegdy József, Kőrményesi báró Fiáth László főhadnagyok a porosz kir. koronarend 4. osztályát, dr. Langfelder Arthur ezredorvos a porosz kir. koronarend 3 ik osztályát és Hamar Péter katonai állatorvos a porosz kir. vörös sasrend 4. osztályát, valamint a 19 altiszt részint a vörös sasrend, a koronarend érmét, részint a hadi érmet elfogadassák és viselhessék.

— **A homokkerti birtokosság közgyűlése.** A Homokkerti birtokossága e hó 24-én rendkívüli közgyűlést tartott, amely igen népes volt. Az elnöki tisztet ez alkalommal Patay József városi biz. tag töltötte be. A jegyzőkönyvet Kövér Gyula vezette. A tavaszi közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítése után elnök ismertette a homokkerti főút kinyitásának a közbirtokosságot érdeklő részét, mely szerint a városi tanács azt kívánja, hogy a második járási esőszház terület, mely 121 négyszöglet tesz ki, mely a telekkönyvben a birtokosság nevében áll ugyan, de a terület menyiségének kitüntetése nélkül díjtalanul engedje által a birtokosság utnak. Többek hozzászólása után egyhangulag elfogadta a közgyűlés a város

Czipők!

legolcsóbban a Központi Czipő és Kalap
áruházban, Dreher mellett.

óhaját és határozatilag kimondta, hogy a csőszházterületet díjtalanul engedi által utrésznék. De tekintettel arra, hogy a nevezett terület uttá alakításával a Homokkertenek legjobb és legegészségesebb híres ivóvizü közkutja semmisül meg, továbbá egy magán, de szinte közhasználatra szolgáló kut az utmegnyitással hasonlóképen elvész; ennél fogva kerestessék meg a városi tanács, hogy ezen kutak helyett két közöskutat furrattasson. Szeptember 12-én a homokkerti templom ügyében tartott népgyűlés kimondta, hogy a debreceni ref. egyházmegye főt. esperesét ez ügyben küldöttséggel megkeresi. A közgyűlés egyhangulag magáévá tette ezen határozatot. A felmerülő költségek fedezésére 50 koronát megszavazott. A küldöttségben részvételre feliratkoztak 40-en. Akik még részt akarnak venni, jelentkezhetnek minden szerdán és szombat este Kővér Gyula a homokkerti olv. egyet könyvtárnokánál. Nagy örömet keltett azon bejelentés, hogy ezen küldöttség vezetőjének Debrecen város egyik magas állású és nagy befolyású tisztviselőjét sikerült megnyerni. A halkonzervagyár ellen, a bejelentett panaszok alapján a szükséges intézkedéseket a közgyűlés elhatározta. Valamint tudomásul vette a közgyűlés a városi közgyűlésnek azon határozatát, hogy a Homokkertenek kertéségi jellegét megszüntető bejelentését nem vette tudomásul, de a kertészek rendezését kimondta. Végül a f. hó 31-én az önálló bank ügyében tartandó nagygyűlésen való részvételt is elhatározták, ezzel a gyűlés véget ért.

— **A nap halottai.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalnál a következő haláleseteket jelentették be: Elekes Adráné ref. 82 éves, Skvir Demjén ref. 66 éves, Vanes József ref. 12 napos, özv. Kiss Sándorné ref. 59 éves, özv. Katona Gáborné ref. 65 éves, özv. Ráeska Istvánné ref. 43 éves, Balogh Sándor ref. 2 napos, Szabó Ilona r. kath. 1 éves, Ritter Ella izr. 2 hónapos, Lénárt Szeréna r. kath. 7 éves.

— **Közigazgatási bejárások** E hó 27-én lesz a villamos vasut közigazgatási bejárása a kormány a város és a vasutársaság kiküldöttjei jelenlétében. — A kiküldöttök a városházán fognak találkozni. Másnap, azaz 28-án fogják megtartani a fenesikái iparvasut közigazgatási bejárását.

— **Colbertson Sasa hangversenye.** Ma hajnalban érkezett meg a világhírű hegedűművész városunkba saját kozák szolgálójával, aki őrzője is egyuttal. Vele jött kísérője is Kris Emerich kiváló zongoraművész, Epstein tanár tanítványa, aki évekig Huhermann Bronislávtól kísérte. Itt adjuk a részletes és végleges műsorát a Colbertson hangversenynek: I. Saint-Saens. 3-ik hegedűverseny, 61. mű, a) allegro non troppo, b) andantino quasi allegretto, c) molto moderato e maestoso, (allegro non troppo). II. Bach-Liszt Praeludrum és orgona fuga zongorán előadja Kris Elemér. III. a) Procházka. Romance, 9. mű, b) Chopin. Nocturne Es-dur, Sarasate átírata. c) Dvorzák. Humoresque. IV. Händel Variatíók: a) b) c) d) e). V. Tschatkovsky-Pabst. Parapraxe Eugen zongorán Kris Elemér. VI. Paganini. God save the King. Változatok az angol himnus felett.

— **Rálött a gazdatisztre.** Fülöp Zsigmond földmives a szentgyörgyi pusztán forgópisztolyból megsebezte Weisz Ferenc gazdatisztet, amiért ez utóbbi őt pofon ütötte. — A gazdatiszt sebe 8–10 nap alatt gyógyul. — Az ügyészség a vizsgálatot megindította.

— **Árverés.** A „Hatvan-utcai gazdaság“ az Ondód és ujosztásu mintegy 4000 hold területű szántóföld ingatlanát a 1915. évi augusztus hónap első napjáig terjedő hat évre vadászterületül haszonbérbeadja. A folyó október hónap 31-ik napján, vasárnap d. e. 10 órakor Kiss András tanító urnak Csap-utcan 11. sz. a. lakásán megtartandó nyilvános árverésre az érdeklődő vadászok és vadász társulatok meghívotnak. Addig is értekezhetnek Kovács János kereskedő utca gazdasági felügyelővel, Jókai-utcan 52. szám a. házában. — A Választmány.

— **Meghalt, mert játszott a tüzzel!** Özv. Váry Józsefné 3 éves Lidi nevű kis leánya anyja távollétében a tüzhely körül játszadozott. Ruhája egy kipattant szikrától meggyuladt és lángba borult. A kisleány — a gyors segítség dacára — oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy azokba tegnap belehalt. A kir. ügyészség a temetési engedélyt megadta.

— **Hirdetmény talált tárgyakról.** Találtatott 1 darab kulcs, 2 darab pénztárcáca pénzzel, 1 darab nő öv, 1 dobozban orvosi műszer és 1 zsebóra láncsal. Igazoltt tulajdonosa átveheti a belvárosi rendőrkapitányságnál. Debrecen, 1909 október 22. Jeney, tb. tanácsnok, rkapitány.

— **Beomlott a kémény.** Berki Bálint 28 éves siketüemát — özv. Berki Józsefné házában építés alatt levő és beomlott kéménye ma reggel leütötte. — A súlyosan sérült lakásán ápolják. Életbenmaradása kétséges.

— **Rendőri hírek.** Barna Mihály kocsis tegnap délelőtt fél tizenkét órakor a Mester- és Garay-utca sarkán négylovas szekerevel elütötte Hajecz Lajos 5 éves kis fiút, aki mind a két lábán megsérült. A szerencsétlenül járt kis fiút Hütter Károly részestette első segélyben. A vigyázatlan kocsis ellen az eljárás megindult. — Sándor László nánási lakos felügyelet nélkül hagyta a Kosuth-utcan kétlovas szekereit. A lovak a kisonattól megbokrosodtak és a szekeret elragadták. Komolyabb baj azonban nem történt. A rendőrség megindította az eljárást. — Kovács Istvánné Vendég-utca 76. sz. a. lakos panaszt tett a rendőrségen Róna Lajos Széchenyi-utca 32. sz. a. lakos ellen, akinek kutyája Kovácsné Róza nevű 14 éves leányának a lábát megharapta. Az eljárást megindította a rendőrség. — Magyar Gábor 13 éves szőke, kerek arau kondásfiu Zakar János szolgálatadójának elepi tanyájáról eltűnt. Valószínűleg öngyilkos lett. A rendőrség körözi az eltűnt fiút.

— **Könyvkötészeti munkákat** Dávidházy Kálmán és társa cégnél rendeljünk.

— **Szüreti és szoba tűzijátékok, rakéták, békák, bombák és görögtűzek legolcsóbban** Mentze Henrik áruházában kapható.

— **Lapunk minden előfizetője ingyen** kapja az országos hírű, pontos címtárral ellátott Debreceni Képes Kalandáriomot. Előfizetési díj egy óra 1 korona, negyedévre 3 korona, félévre 6 korona.

SZÍNHÁZ.

A MAI ELŐADÁS SZINLAPJA:

Folyószám 24. B) bérlet 8. szám.

Hivatalnok urak.

Színmű 3 felvonásban.

Főbb szereplők:

Kemény Lajos	Győre Alajos
Mártonfi R.	Árkosi Vilmos
Hahnel Aranka	Gerő Ida

Üdvözet a „Nyugat“ íróihoz!

(Elmondta Árkossy Vilmos a vasárnap esti diszeloadás előtt.)

Elértük az aranypiros fényű őszt. Az éjszakák vándormadarak hangjaitól zajosak. Ezek a vándormadarak északról délre vándorolnak. Keresik az örök tavaszt. A nyarat, mely a kalászokat aranyzínűre festi.

Mi az ősi ősztől izgatottan hallgatjuk a felhőtáboron keresztül törtető vándormadársereg hangjait és a vágyódás minket is elfog az ujjvilág látása, az új danák hallgatása után.

Ilyen vándormadár csapatnak tekintjük mi most a „Nyugat“ fiatal írói seregének Debrecenbe érkezett kiválóságait is.

A virágos magyar földből fakadtak ezen kedveseink is, kik korszakot megértő lelkökkel egy újabb világ eszményeit, az ujjvilág dalait hozták hozzánk „Nyugatról“.

Ifju tavasz és nyár fakadnak lépteik nyomán!...

S midőn most titeket itt látunk, titeket hallottunk ott, — vadmadarak vándorlásakor, csillagtalan őszi éjszakákon minket is elfog a vágyódás új világok látása, új dalok hallgatása után.

Igaz magyar szeretettel üdvözlünk titeket, dalos vándormadarait egy felkelő, egy most ébredező ujjvilágnak, az ifju Magyarországnak.

Ady Endre! Isten hozott benneteket!
Móricz Pál.

* **Hivatalnok urak.** A mára hirdett Rosenkrantz és Gúldenstern helyett a nagy sikert ért Földes-féle színmű, a Hivatalnok urak kerül színre. Közbejött akadályok miatt a Rosenkrantz és Gúldenstern jövő hétre halasztatott. Érdekes, hogy ép a napokban ünnepelték a fővárosban a Hivatalnok urak 50. előadását. A darab kiosztása a tavalyról ismert elsőrangú kiosztás szereplői élén Gyöngyi Izsóval, az 6 művészi Roth bácsijával. Uj szereplők Mártonffi, Kardos, Árkosi és Oláh.

Lapunk új előfizetői is ingyen kapják a Debreceni Képes Kalandáriomot o az 1910-ik évre. o

SPORT.

A Vilmos-huszárok löversenye. A helyben állomásozó es. és kir. 7-ik számú huszárezred parancsnoksága ma tette közé a 27-én tartandó löversenyének programját. A verseny délután 1 órakor kezdődik. — A részletes program a következő:

I. Steeple—chase tisztai szolgálati lovak számára 3200 méteres távra. Az első az ezredtulajdonos Vilmos német császár vándordíját nyeri, a második, harmadik és negyedik tiszteletdíjban részesül.

II. Gátverseny 3 éves lovak számára 2400 méteres távolságra, a négy elsőnek tiszteletdíj.

III. Steeple—chase altisztek részére 3200 méter távolságra, — a négy elsőnek tiszteletdíj.

IV. Akadályverseny tisztai sajátlovak részére 4800 méterre, a négy elsőnek tiszteletdíj.

V. Steeple—chase tisztai szolgálati lovak részére 4000 méterre, három elsőnek tiszteletdíj.

VI. Félvér akadályverseny 3200 méter távolságra, — a három elsőnek tiszteletdíj.

VII. Közhuszárok akadályversenye 3200 méter távolságra, a négy első győztes részére tiszteletdíj.

A versenyek iránt nagymérvű érdeklődés nyilvánul a közönség körében. Az esetleges módosításokat és a benevezéseket legközelebbi számunkban közöljük.

TÁVIRATOK.

Kossuth Ferenc beteg.

Budapest, október 25. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter — mint értesülünk — betegen fekszik Gresham-palotai lakásán. A minisztert ismét régi esuzos baja döntötte ágyba. Szombaton este még résztvett a török küldöttség tiszteletére adott lakomán, de már ott rosszul érezte magát. Éjjel annyira rosszabodott, hogy tegnap reggel már nem tudott eredeti tervéhez képest Soltra utazni. Báró

Müller Kálmán, akit a beteghez hívtak, föltétlen nyugalmat ajánlott, bár a betegség ezuttal csak könnyebb természetű. Ma délelőtt ezért csak Szterényi államtitkárt fogadta, aki a minisztérium ügyeiről referált.

Letartóztatott ügyvéd.

Nagyvárad, október 25. Itt ma szenzációs letartóztatás történt. Dr. Roxin György ügyvédet tartóztatta le az ügyészség azért, mert egy régebbi keletű váltohamisítási perben hamis tanukat fogadott fel. Letartóztatás városzerte nagy szenzációt keltett.

Ismét civil-katona affér.

Losonc, október 25. Egy itteni kávéházban egy civiltársaság mulatott, akik között volt Hereg Jenő, Klein Izidor és egy hírlapíró. Egy másik asztalnál ült Koós Géza százados. A százados összeszólalkozott Hereg Jenővel s azt sértegetni kezdte. A polgári társaság erre a századost megtámadta, kardját elvette és az esetről jelentést tett a kassai hadtestparancsnokságnak. Az affér az egész városban kinos feltűnést keltett.

Kóburg Lujza földet vásárolt.

Eperjes, október 25. Kóburg Lujza a környéken nagyobb földbirtokot vásárolt egy millió 300 ezer koronáért. A birtok egy debreceni konsorciumé volt.

Fegyver a gyermekek kezében.

Czegléd, október 25. Bogdán József ceglédi gazda béresei, a 15 éves Szabó János és a 13 éves Kis György egy a kamrában talált régi, egyesöví fegyverrel kezdtek játszani. A játék közben a fegyver hirtelen elsült és a lövedék Kis György hasába furódott, ki délutánra meghalt.

Közgazdaság.

Budapesti gabonatőzsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, október 25.

Buzakinálat és vételkedv mérsékelt. Szilárd irányzat mellett 25,000 métermázsa került forgalomba 5 fillérel drágább áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Idő: borus.

Buza októberre	15'00-01
Buza áprilásra	14'26-27
Rozs októberre	9'78-79
Zab októberre	10'25-26
Rozs áprilásra	7'60-61
Zab áprilásra	7'68-69
Tengeri szeptemberre	6'84-85
Tengeri májusra	0'00-00
Répe augusztusra	00'00-00

A debreceni ingatlanok forgalma

Borbély János veszi a pusztaszepesi 20. tjkvben foglalt 39 hold 600 négyszögöl tanya föld háromtized részét Borbély Miklóstól és társaitól 6750 koronáért.

A „DEBRECZEN”

szerkesztősége és kiadóhivatala

Degenfeld-tér 2. sz.

OLCSÓ IRÓGÉPEK!

Minden rendszerűek kitűnő állapotban, jótállással adatnak el.

„MERCUR”

összes rendszerű írógépek műszaki vállalat
cégénél. Speciális javító műhely!

ADLER

elsőrangú gyártmány, teljesen látható írásu
és legnagyobb átütő képességű

IRÓGÉP

kizárólagos képviselő: Debreczen és Hajdumegyére.

Kellékek

valamennyi rendszerű író. és sokszorosító
gépekhez!

COPYING OFFYCE! gépiró, másoló és sokszorosító iroda. Telefon 5-40.

Debreczen Arany János-u. 2.

Bejárat a II-ik kapun.

REGÉNY CSARNOK.

A nagy rejtély.

— Folytatás. —

Azon percben, hogy megengedték neki a visszatérést urához, dühödtsége elmúlt: teljesen nyugodt s elégedett volt, amíg nem gátolták, hogy ura lábainál üljön és feltekinthessen rá.

Bármily szomorú volt e hír, a Miserrimus Dexterről küldött tudósítás még sokkal szomorubb volt.

— Betegem a legtekélyesebb bambaságba merült, — ezek voltak a szavak az orvos leveleiben, mellyel Dexter állapotát festő és a kertész egyszerű elbeszélése, mint a leghelyesebben alkalmazott szavakat igazolta azokat.

Tökéletes öntudatlanságban türe szegény Ariel odaadását, úgy látszott, nem is tudja, hogy ez a szerencsétlen teremtés is a szobában van.

Órákig végképeni lethargiában feküdt székében. — Állatias érdeket tanúsított étkezései iránt és állatias, mohó örömmel evett és ivott annyit, amennyit kaphatott, ez volt minden.

— Ma reggel, — mondá a becsületes kertész, — azt hittük, hogy kissé magához tér. Körültekintett, tudja s furesza jeleket csinált kezeivel. Nem birtam megérteni, mit akart; de még az orvos sem birta megérteni. Ó, szegény Ariel, ő tudta, ő megértette. Elment és előhozta hárfáját és az ur kezét a hurokra tette. Szent Isten! hasztalan volt! Nem birt játszani, nem, ép oly kevéssé, mint én. Valahogy azonban, csipdesett rajta és vigyorgott hozzá.

— Nem! sohasem gyógyul az már meg. Mindenki láthatja ezt, ha az orvos nem is segít nekik. Étkezéseinek örül; amint már mondtam, s ez az egész. A legjobb, ami történhetnék, az volna, ha Isten megkönyörülne rajta s magához venné. Nincs is mit mondani egyebet róla, — Jó reggelt kívánok, asszonyom.

Könyves szemekkel távozott s bevallom, hogy én is könyeztem.

Egy órával később oly hír érkezett, mely kissé felélesztett. Playmore urtól kaptam sürgönyt, mely e szívesen látott szavakat tartalmazá:

„Londonba kell mennem a mai gyorsvonattal. Varjon holnap reggel reggelire”.

Az ügyvéd megjelenése reggeli asztalunknál. Kellő időben követte esti sürgönyét.

(Folyt. köv.)

Vászon, Fehérnemű,
Asztalnemű,
Ágynemű,
Zsebkendő,
Harisnya

Menyasszonyi kelengyék
Donogán
és Somossy
cégnél
ebreczen,
Kistemplombazár.

1708-1909. v. k. szám.

Árverési hirdetmény.

A debreceni kir. bíróságnak V. 3047/13. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Vas István részére ** lakostól 41 kor. 62 fill. tőke, ennek az eddig összesen 81 kor. 10 fill. perköltség erejéig, a fizetett összeg betudásával, 1909. évi augusztus hó 20-án. bíróság lefoglalt és 772 koronára becsült tehének, sertések és egyebekből álló ingóságok 1909. évi november hó 11-én, délelőtt 10 órakor kezdetét veendő és a debreceni Nagycsere 2. sz. alatti tanyán megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Mezjegyeztek, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1909. évi október hó 13. án.

Bódogh Zs.

bírói kiküldött.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy a régen fennálló

BLATTNER BÉLA-fele órás üzletet,

amely már 4 éve, hogy vezetésem alatt áll, a mai naptól kezdve saját nevemen és pedig:

BLATTNER BÉLA UTÓDA

FÜSI GÁBOR

néven tovább vezetem.

Egyben van szerencsém a legolcsóbb szabott árakat szíves tudomásra adni:

Ébresztő óra 1 frt 60, 1 frt 80 és 2 frt.

Nickel zsebbóra 2 frt 50, 3 frt és 3 frt 50.

Inga óra, 1 napos, felet és órát ülő szép

hangos ütessel, 70 cm. tokban 6 forint,

100 cm. tokban 8 frt 50; 8 napos, 100 cm.

tokban 10 frt 50. harangütessel 12 forint.

Konyha óra 2'50, 3'—, 3'50, 4'— forint.

Zsebbóra üveg 15 kr. Zsebbóra mutató 10 kr.

Inga órák 3 évi jótállással. Zsebbórák és

Ébresztők 1 évi jótállással.

Óra javítások a legjobban javítva

s legolcsóbban 1 évi jótállás mellett.

Debreceni Tisztviselők Önszegélyző-Egyletének szabója.

MEGÉRKEZTEK a legdivatosabb férfi szövetujdonságok

ősi és téli idényre,

ugyszintén a Debreceni Tisztviselők Önszegélyző-Egyletének mintagyűjtőménye.

SZABÓ LÁSZLÓ

férfi szabó, Széchenyi utca 1. szám.

Kovács Gyula

vaskereskedő

DEBRECZEN, a „Bika“-szálloda mellett.

1909. évi hitelesítésű mérlegek és súlyok. Takaréktűzhelyek, vaskályhák, főzőedények, husvágógépek. Amerikai mosógépek

Eperjesi cserépkályhák raktára.

14,736—1909. sz.

Árverési hirdetmény.

A Kövesdi János-féle, árvagyermek felruházására tett és a Város kezelése alatt álló alapítvány tulajdonát képező és a Puszta-Elep—Kösüly-szeg—Alomzugi 65. sz. tjkvben 89. hrsz. alatt foglalt pusztalepi 354 kat. hold és 154 négyszögölnyi területnek kitüntetett tanyabirtok a

f. 1909. évi október hó 26-ik napjának d. e. 10 órájkor

a városháza nagytermében megtartandó nyilvános árverésen az 1909. évi október hó 1-től kezdődő 6 évre haszonbérbe adadni fog.

Kikiáltási ár: 9210 korona.

Az árverési feltételek a Város számvevői hivatalánál (Városház, I. emelet) a hivatalos órák alatt (d. e. 8—1 óráig) megtekinthetők.

Árverelni szándékozók kötelesek a kikiáltási ár 10%-át az árverés megkezdése előtt bánatpénzül készpénzben, az árverelő bizottságnál letenni. Debreczen, 1909. évi október hó 14-én.

A városi Tanács.

Serravallo

KINA-BORA VASSAL.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon államdíjat és aranyérmét nyert.

Erősítőszert gyöngékedők, vérszegények lábadozók részére. Etvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer. — Kiválóan jóízű.

Több, mint 6000 orvosi elismerő nyilatkozat.

J. Serravallo,

csász. és kir. udvari szállító

TRiest-BARCOLA.

Kapható a gyógyszerárakban fél lit. ü. 2 kor. 60 fill., 1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

Menyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak nagyraktára

Kaszanyitzky Endre

főutcza üzletébe

megérkeztek és nagy választékban a legolcsóbb árak mellett kaphatók:

asztali, függő, salon, ebédlő és hálószobai villany-csillárok és lámpák,

melyek a legmodernebb és legszolidabb kivitelben állanak a n. é. közönség rendelkezésére.

Olosó árak. Kötő árú.

Vendéglői és kávéházi felszerelések

HÖLGYEK

részére nélkülözhetetlen. Legjobb szépítőszert a

FÖLDES-féle MARGIT-CRÉME

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Miteser) és minden más bőrbajt. Kiszimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

Kiváló tolett-cikkek: Margit-hölgypor (3 színben) 120 korona, Margit-szappan 70 fillér, Margit-fogpép 1 korona, Margit-arcviz 1 korona.

Kapható Debreczenben: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog., Mihálovics Jenő, Muraközy László, Tóth Béla gyógyszerárakban.

Szoboszlón: Barbócz Zs. Bőszörményben: Ercsey Gábor.

LÁM SÁNDOR

Debreczen, Piac- és Hatvan-u. sarkán.
Üveg-, tükör-, porcellán- és lámpaárúháza

Megérkeztek: a legújabb ebédlő és salon lámpák. Iskolai asztali lámpák, legolcsóbb árakon. Étkészletek legjobb kivitelben. Üvegkészletek, minden árban és kivitelben. Ozsonkészletek, legújabb majolikából. Bor-, likőr- és söröskészletek legnagyobb választékban, bámulatos olcsó árakon.

Épület üvegezés helyben és vidéken.
Viszonteladónak árkedvezmény.

Ermelléki

uj- és ó-borok

kisebb részletekben is

Nagykányai termés 500 hektó folyó évi
Nagykányai termés 500 hektó 1908. évi

eladó.

NAGY GÁBOR

szőlő nagybirtokos

Posta, távirta és távbeszélő **Kóly.**

BUTOR.

Varga József

butorkereskedő, asztalos,
∴ kárpitos és díszítő ∴

DERRECZEN, IV., Piac-utca 44. sz.
Alapított 1850. Telephon 377.

A debreceni iparművészeti kiállításon állami ezüst-
∴ éremmel kitüntetve ∴

Óriási választék mindenféle stílusú és árú butorokban, ebédlő, háló, szalon, férfi-szoba és teljes

menyasszonyi kelengyék

azonnal készen.

~ Árjegyzék ingyen és bérmentve. ~

A debreceni ipartestületi kiállításon ezüstéremmel
∴ kitüntetve ∴

Legszolidabb bevásárlási forrás. Jutányos és pontos kiszolgálás.

SZABADALMAK

védjegy- és mintavédelem, az összes kultur-
államokban

GUSZTÁV BÉLA okl. mérnök, szabadalmi ügyvivő
Budapest, VII., Erzsébet-körut 13.
Telefon 172—74.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, kérjük azonban a szükséges postabélyeget. Apróhirdetéseket postautalvánnyal is lehet föladni, a szelvényen a szöveg könnyen elfér. Apróhirdetéseket a kiadóhivatal felvesz d. e. 8-1-ig és d. u. 2-8-ig gróf Dégenfeldtér 2. sz. I. emelet, a folyosón az első ajtó.

Minden ok

amellett szól, hogy vegye igénybe a „Debreczen“ apróhirdetéseit, mert

- Ha állást keres — ott talál.
- Ha lakást keres — ott talál.
- Ha alkalmazást keres — ott talál.
- Ha társat keres — ott talál.
- Ha oktatást keres — ott talál.
- Ha butort keres — ott talál.
- Ha hangszer keres — ott talál.

Szóval bármire is szüksége van, ott megtalálhatja, ha pedig eladni akar valamit, ott eladhatja.

Levelezés.

Levele van a kiadóban és a hivatalos órák alatt átvehetik: „D.V.“, „Szinházati“, „Pipaes“, „K. Z.“ „Fehérszegfü“ jeligére.

Melyik fiatal vagy nős ember lenne hajlandó, egy középkori nővel, megismerkedni és tíz koronával kisegíteni, az írjon Fehér szekfü jeligére, a kiadóba.

Ajánlat.

Pörkölt kávé különlegességek villany üzemű kávé pörkölte a kirakóban, Félégyházi Jánosnál Piac- és Miklós-utca sarok.

35-40. mm.-ig elsőrendű széna eladó 70 forintért, Németi Lászlónál Csapó-utca 18. szám alatti mézárszékekben. Értekezhetni a délelőtti órákban.

Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rösenberg Béni Debreczen Bádógos-u. 1. 15

Házvezetőnőnek ajánlkozik intelligens, fiatal özvegy nő; elősméet jó gazdasszony. Cim a kiadóban.

Uri házhoz nevelőnek ajánlkozik collegiumban érettségizett, francziául is tanító I. éves joghallgató. Ajánlatokat „Nevelő“ címre kérek a kiadóba.

Női ruhaszövetek

az őszi- és téli időnyre, valamint flanelok, barchetek fekete és színes selymek, bársonyok, gyönyörű ruhadiszek

Francia P. D. jegyű füzök

Arcfátyol, divatövek, gyöngy- és bőr díztáskák,

Menyasszonyi selymek,

koszoruk és fátýolok

◀ legolcsóbb szabott árban! ▶

Szabó Lajos Fiai

divat- vászon- és szőnyeg-raktára

Debreczen, Rózsa-u. I.

Alapított 1842. évben.

Eladó ház Hajdusámsonban. A község legélénkebb helyén, szép nagy üzlethelyiséggel, 2 nagy kirakotablakkal, redőnyzárakkal, 3 kisebb szoba és egy nagy terem, a piac-tér mellett, üzlethelyiségnek igen alkalmas, eladó. Felvilágosítás a hajdusámsoni Olvasóegylet elnökségénél nyerhető.

Műhelynek világos pince kiadó. Értekezhetni István-gőzmalmi portásnál. Ócska deszka kerestetik.

Hollandi gyomorcsépek kaphatók Mihálovits Jenő gyógyszer-tárában.

Kereslet.

Comptoirista, magyar-német levelezésben jártas, szerény feltételek mellett állást keres. Bővebbet a Vasuti Takaréknál.

A piac-utcán vagy környékén hivatali helyiségnek alkalmas 2 szobát, előszobát keresek, fatartóval. Egyik szoba utcai legyen. Cim a kiadóban.

Izraelita osaládnál egy fiatal ellátás keres. Cim a kiadóban.

Teljes üzleti bolt berendezést és portálót keres Csillag Arthur Hegedüs és Sándor czégnél, Kossuth-utca 11.

Jó irással és jó beszélőképességgel bíró intelligens urak 3-10 korona napi díjazás mellett felvétetnek. — Ajánlatok „Állandó“ jelige alatt e lap kiadóhivatalába küldendők.

Eladás.

Egy latin-magyar-francia szótár 1782-ik évi, eladó. Cim a kiadóban.

Egy jókarban levő írőpép eladó. Bővebbet Radó Piac-utca 30.

50 hektoliter érmelléki must eladó. Cim a kiadóban.

Bihar—Diószegi bor, hordószámra eladó Csapó-utca 27. sz.

Simonffy-utca 13. számú ház eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál Csillag Miksa József kir. herceg-utca 53.

Billiárd-asztal, ebédlő-kredenc eladó, asztalosmunkákat elvállalok. Eötvös-utca 112. Nagy.

Gyomorgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknél a legkitünőbb háziszser a

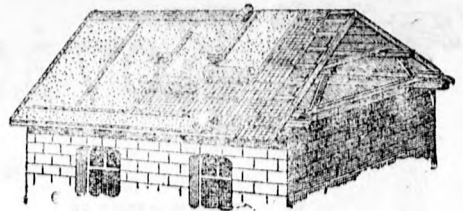
Hollandi GYOMORCSEPPEK.

1 üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában
DEBRECZEN.



Biehn Asphalt fedőlemezei

Vaskályhák

Takarék tüzhelyek

Francia konyhák

Sesztina Lajos

vasraktárában

Debreczen, Piac-u. 23.

Ma már köztudat, hogy vízvezeték és a fürdő berendezés nemesak kényelmet ad, hanem elsőrendű egészségügyi követelmény. Céljainak azonban, csak akkor felel meg, ha az minden tekintetben kifogástalanul működik.

Ha már vízvezeték, legyen jó vízvezeték!

Jól és olcsón jótállás mellett

Máthéi János

vállalata készíti Debreczen

Műhely és iroda: Darabos-utca 54. szám.

Üzlet és raktárhelyiség Egyház-tér 5.

Nagytemplom mellett.

Legbiztosabb szépitőszser a

FÁY-fele ARC-CRÉM.

Kitüntette a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításán arany éremmel és oklevéllel.

Hatása csodás!

Szépit, fiatalít! Legkitünőbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arcbor tisztátalanságai ellen.

Egy tégely ára egy korona.

Hozzávaló „Fáy-szappan“ szintén egy korona

Kapható a készítő

GROSZ NAGY FERENCZ gyógyszerésznél =

Debreczen, Kossuth-utca 8.,

a színház mellett. * Telefon sz. 469.

„ARANYEGYSZARVU“ gyógyszer-tár.

Villamos világitást,

telefonok, villamos esengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását, úgy helyben, mint vidéken legjobb anyaggal, legolcsóbban esz-
közöl



Földvári L.

Debreceni első elektrotechnikai gyár és villamos-szerelési vállalat. — Csillárok, ivlámpák, villamos motorok, szellőztetők, dinamok állandó nagy választékban. Raktáron tartom a legjobb gyártmányú Wolfram és Osmium égőket.